

Què és el CAPCIT?

Presentació del Consell Assessor del Parlament sobre Ciència i Tecnologia

Els membres del CAPCIT al despatx d'audiències del president del Parlament el 23 de juliol de 2018. (Font: Parlament)



Idees clau

- El CAPCIT va ser creat pel Parlament l'any 2008.
- S'encarrega de coordinar tota la informació que pugui ser convenient i necessària per a assessorar en matèria científica i tecnològica en les tasques inherents al Parlament.
- Des dels seus inicis és membre de la Xarxa d'Avaluació Científica i Tecnològica dels Parlaments d'Europa (EPTA), que és l'aliança de tots els ens, organismes i institucions d'Europa que tenen la finalitat d'assessorar els parlaments en l'àmbit tecnològic i científic.

En els temps actuals els parlaments han de buscar la millor manera de donar suport a les innovacions científiques i tècniques per tal de copsar les implicacions de la revolució tecnològica i científica que estem vivint.

El Parlament de Catalunya ha mostrat una sensibilitat especial respecte als temes científics i tècnics i ha col·laborat amb diverses institucions d'investigació o de divulgació de la ciència i la tecnologia. El Consell Assessor del Parlament sobre Ciència i Tecnologia (CAPCIT) és el primer òrgan d'assessorament científic i tècnic creat directament pel Parlament.

El CAPCIT va ser creat en la vuitena legislatura del Parlament de Catalunya. En concret, la Mesa del Parlament, en la reunió del 15 de juliol de 2008, va acordar la creació d'aquest òrgan amb la voluntat que fos l'encarregat de coordinar tota la informació que pugui ser convenient i necessària per a assessorar en matèria científica i tecnològica en les tasques inherents al Parlament de Catalunya. El 10 de novembre de 2008 es va fer la sessió constitutiva del CAPCIT, en la qual també se'n van aprovar les normes d'organització.

El CAPCIT té les funcions, entre altres, de contribuir a millorar el coneixement científic i tècnic del Parlament, cooperar i col·laborar amb les principals institucions científiques i tècniques i promoure la corresponsabilització en les polítiques públiques en matèria de ciència i tecnologia. Com a principi d'actuació, el CAPCIT ha de fomentar la diversitat d'opinions i alternatives científiques i tècniques amb la voluntat d'oferir un assessorament neutral, objectiu i independent.

El Parlament de Catalunya és, de moment, l'únic parlament de l'Estat espanyol que té un òrgan especialitzat d'assessorament científic i tècnic.

Ni el Congrés dels Diputats, ni el Senat ni cap dels parlaments de les comunitats autònomes té institucionalitzat cap òrgan de característiques similars.

La Xarxa d'Avaluació Científica i Tecnològica dels Parlaments d'Europa (EPTA)

Des dels seus inicis, el CAPCIT és membre de la Xarxa d'Avaluació Científica i Tecnològica dels Parlaments d'Europa (European Parliamentary Technology Assessment, EPTA), que és l'aliança de tots els ens, organismes i institucions d'Europa que tenen la finalitat d'assessorar els parlaments en l'àmbit tecnològic i científic. El 2 de novembre de 2009 l'EPTA va comunicar l'acord de conformitat amb l'adhesió del CAPCIT, adoptat pel seu Consell en la reunió que va tenir lloc a Londres aquell mateix dia.

Catalunya i València són els dos únics territoris no estatals adherits a l'EPTA. Actualment són membres de ple dret de l'EPTA les oficines del Parlament Europeu i dels parlaments d'Alemanya, Àustria, Catalunya, Dinamarca, Finlàndia, França, Grècia, Holanda, Noruega, el Regne Unit, Suècia i Suïssa, i en són membres associats el Consell d'Europa, els Estats Units d'Amèrica, Polònia, Rússia i València.

La presidència de l'EPTA és d'un any de durada i va recaient, de manera més o menys rotatòria, en cadascun dels seus membres. L'any 2012 la presidència li va correspondre al CAPCIT, que va rebre el testimoni de mans d'Alemanya el 19 d'octubre de 2011, en el marc d'una reunió del Consell de l'EPTA que es va fer al Bundestag, a Berlín. Formalment el CAPCIT va exercir la presidència un any natural: de l'1 de gener al 31 de desembre de 2012.

Sessió constitutiva del CAPCIT (23 de juliol de 2018). A la dreta, el lletrat Ferran Domínguez, secretari del CAPCIT des dels seus inicis, l'any 2008.
(Font: Parlament)



Aquell any 2012, el CAPCIT va organitzar les dues reunions de l'EPTA següents:

- Els dies 14, 15 i 16 de maig va tenir lloc a Sitges la reunió de directors de l'EPTA. Les reunions de directors són sessions de treball intern de l'organisme, amb la presència dels directors i els responsables de les diverses oficines d'assessorament als parlaments.
- Els dies 22 i 23 d'octubre van tenir lloc al Parlament de Catalunya el Consell de l'EPTA, el seu màxim òrgan de govern, i la trobada anual, la Conferència de l'EPTA, on es van debatre sobre la medicina personalitzada amb el títol «Dels gens als jeans: reptes en el camí cap a la medicina personalitzada». El text complet de les intervencions i el desenvolupament de l'acte van ser publicats en anglès, per iniciativa del CAPCIT, a la revista *Contributions to Science*, de l'Institut d'Estudis Catalans (número 8-2, desembre de 2012, www.cat-science.cat).

Composició

El CAPCIT és un òrgan del Parlament de Catalunya, però té una naturalesa, una composició i unes funcions que el fan diferent de la resta d'òrgans de la institució.

És un òrgan de composició mixta, i això implica que, a part dels diputats que en són membres, hi ha representants de les principals institucions científiques i tècniques de Catalunya. Té 22 membres, dels quals:

- 10 són diputats del Parlament de Catalunya: un diputat per cadascun dels cinc grups parlamentaris i dos diputats dels dos subgrups parlamentaris; a aquests 7 membres cal afegir-hi dos diputats que són membres de la Mesa del Parlament, i el president o presidenta del Parlament, a qui correspon la presidència del CAPCIT.
 - 12 són representants de les principals entitats científiques i tècniques de Catalunya, les universitats, per mitjà dels 3 representants designats per l'Associació Catalana d'Universitats Públiques (ACUP), i el representant escollit per les universitats privades; l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) amb 3 representants; la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona (RACAB), amb 1 representant; l'Associació Catalana d'Entitats de Recerca (ACER), amb 1 representant; la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació (FCRI), amb 2 representants, i el Consell Català de la Comunicació Científica (C4), amb 1 representant.
- D'acord amb les Normes d'organització del CAPCIT, un lletrat o lletrada del Parlament designat

per la Mesa del Parlament ha d'actuar com a secretari o secretària, amb veu però sense vot, i ha d'aixecar acta dels acords i els informes aprovats.

Els membres del CAPCIT no perceben cap retribució per la seva pertinença a l'òrgan ni per l'assistència a les reunions.

Avaluació científica i tecnològica (TA)

El CAPCIT és un òrgan que funciona com a fòrum destinat a presentar als membres del Parlament les feines d'avaluació científica i tecnològica (*technology assessment*, TA) que duen a terme diverses entitats científiques i tècniques de Catalunya.

Una definició generalment acceptada entén l'avaluació tecnològica com l'avaluació de l'impacte social de l'aplicació dels avenços científics i tecnològics. És a dir, l'anàlisi dels efectes que poden produir en la societat la introducció, l'extensió i la modificació d'una tecnologia, remarcant especialment les conseqüències que no són deliberades, les que són indirectes o les que hi pot haver a més llarg termini. Es diferencia de l'avaluació i prospectiva tecnològica perquè se centra en l'impacte social i en tot el que requereix divulgació i participació de les parts interessades.

Més concretament l'avaluació científica i tecnològica dels parlaments (*parliamentary technology assessment*, PTA) es refereix a l'assessorament que s'ofereix a aquestes institucions sobre l'impacte social que pot tenir la introducció d'avenços científicotecnològics. En molts casos pot oferir recomanacions ben útils per a la presa de decisions sobre el desenvolupament de polítiques públiques relacionades amb les conseqüències dels avenços tecnològics i científics.

Temes

És el mateix CAPCIT qui debat i decideix sobre el seu pla de treball i els assumptes sobre els quals és necessari tenir informes d'avaluació científica i tecnològica (TA). Per tant, no són només els polítics els qui decideixen els assumptes sobre els quals es treballarà per a elaborar els informes, sinó que els membres de les entitats científiques i tècniques participen des del primer moment en l'elecció dels temes i assessoren sobre la conveniència de dedicar temps i recursos a alguns aspectes concrets.

Quan el CAPCIT ha acordat treballar per aprofundir en una qüestió, cal decidir a qui s'encarrega l'estudi i l'elaboració de l'informe. Hi ha diferents alternatives:

- Que sigui una de les entitats científiques i tècniques que són presents en el CAPCIT la que elabori l'informe.

- Que l'informe s'encarregui a una entitat científica i tècnica que no sigui membre del CAPCIT i s'obri un procés per a designar-la.

Cap dels informes encarregats fins al moment ha comportat cap mena de contraprestació econòmica.

Composició actual del CAPCIT

Representants de la Mesa del Parlament



Roger Torrent i Ramió
President



Joan García González
Secretari tercer



Adriana Delgado i Herreros
Secretària quarta

Representants dels grups parlamentaris



Jorge Soler González
GP Cs



Narcís Clara i Lloret
GP JxCat



Antoni Castellà i Clavé
GP Republicà



Alicia Romero Llano
GP PSC-Units



David Cid Colomer
GP CatECP



Vidal Aragonés Chicharro
SP CUP-CC



Santi Rodríguez i Serra
SP PPC

Representants especialistes



Josep Anton Planell
i Estany
Rector de la UOC
i president de l'ACUP



Joan Elias i Garcia
Rector de la UB
i vicepresident de l'ACUP



Jaume Casals i Pons
Rector de la UPF
i secretari de l'ACUP



Xavier Gil Mur
Rector de la UIC
i representant de les
universitats privades



Joandomènec Ros
i Aragonès
President de l'IEC



David Serrat i Congost
Secretari científic de l'IEC



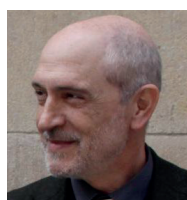
Alicia Casals i Gelpí
Vicepresidenta de la
Secció de Ciències
i Tecnologia de l'IEC



Rafael Marín Gálvez
Director general
de la FCRI



Susaina Figuera de Prado
Directora de projectes
de la FCRI



Jaume Estruch Peret
President del Consell
Català de la Comunicació
Científica



Gerard Gómez i Muntané
Vicepresident
de la RACAB



Josep Samitier i Martí
President de l'ACER

El CAPCIT ha tractat temes com ara els organismes genèticament modificats, la nanotecnologia, la relació entre ciència i empresa, l'educació científica dels joves o les vacunes en dues ocasions, en un primer moment respecte a la vacuna del papil·loma humà i, de manera més extensa, referent a la vacunació en general i per què és un avenç per a la societat.

Jornades i actes

El CAPCIT ha impulsat la celebració en el Parlament de Catalunya de diversos actes, jornades i activitats que posin en relació els diputats amb representants del món científic. Cal destacar les jornades amb motiu de la inauguració de la Setmana de la Ciència a Catalunya, organitzada per la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació (FCRI):

– 17 de novembre de 2014. La Jornada sobre Vacunes, Ciència i Societat, el 17 de novembre de 2014, en el marc de la 19a Setmana de la Ciència a Catalunya, analitzà el present, el futur i la transcendència social de la vacunació des dels punts de vista científic, divulgatiu i polític, amb la participació d'investigadors, professionals mèdics, periodistes i diputats dels grups parlamentaris del Parlament de Catalunya.

– 11 de novembre de 2016. Jornada sobre Menatge i Finançament de la Recerca, en el marc de la 21a Setmana de la Ciència a Catalunya, amb un format similar a l'anterior.

Butlletí del CAPCIT

El CAPCIT edita un butlletí, de periodicitat variable. Aquesta edició porta el número 0 perquè ha estat concebuda amb la idea de fer divulga-

ció del CAPCIT i, alhora, de presentar, als diputats i a tothom que hi estigui interessat, els butlletins ja publicats, que contenen qüestions d'interès científic i tècnic en un format sintètic i directe.

Els butlletins publicats són:

0. Què és el CAPCIT? (novembre 2018)

1. Neuromodulació i neuroelectrònica. Oportunitats i reptes per al sistema de salut i la indústria catalans (abril 2013)

2. L'educació científicotècnica dels infants i els joves a Catalunya (octubre 2013)

3. El boom de l'Àrtic (octubre 2013)

4. El Parlament Científic Jove Català 2014 (abril 2014)

5. Idees i projectes innovadors en l'assessorament científic als parlaments (maig 2014)

6. Les vacunes, una necessitat per a la salut, un bé social (juny 2014)

7. Recerca i empresa: col·laborar per competir millor (juliol 2014)

8. Les escombraries espacials (juny 2015)

9. Producció de coneixement científic i tecnològic a Catalunya (2000-2014) (abril 2016)

10. El Projecte de Llei del canvi climàtic (juliol 2016)

11. El futur del treball en l'era digital (agost 2016)

12. L'espectre electromagnètic no ionitzant (març 2017)

La major part dels butlletins s'editen en tres idiomes: català, castellà i anglès, per a facilitar-ne la difusió.

Sessió constitutiva del CAPCIT (23 de juliol de 2018).
(Font: Parlament)

